

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím: *Olcsó hullám-könyvek az antikváriusok polcain*

Forrás:

Nemzeti Újság

Bp.

(Hely)

1921. 7. 28

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Oszályozás

Tárgy

028.1

Hely

Idő

"1921"

Személy

Helyszám

Közp. nyomt. XX. cs. 23. sz.

Székesfővárosi házi nyomda 1920

Olcsó hullám-könyvek az antikváriusok polcain.

A kevéspénzü közönség csak az ócska könyveket keresi. — Minden zugban új könyvesbolt nyílik. — Szaporodnak a selejtes alkotások.

(A Nemzeti Újság tudósítójától.) Az olcsósági hullám becsapott a könyvesboltokba is és egy kissé kisöpörte onnan a közönséget. Némelyik belvárosi könyvesbolt pultjai körül valóságos sort álltak a könyvekért. Ez a nagy érdeklődés most kissé megcsappant. A közönségnek kevesebb a pénze és ha szeretne is, nem tud könyvet vásárolni. Pedig, hogy szeretne, mi sem bizonyítja jobban, minthogy elmegy oda, ahol olcsóbb könyvet tud kapni, az antikváriusokhoz.

Az antikváriusok igyekeznek is ezt a valószínűleg rövid lélekzetű konjunkturát kihasználni, addig míg a kiadók hamarosan bele nem illeszkednek az új viszonyokba. Mindennap újabb antikváriusboltba bukkanunk. Némelyik antikvárius a pincében rendező végkiadását, a másik pedig elhagyott bolti raktárhelyiségben rögtönzi könyvespolcát. Olyat is láttunk, amelyik egy pesti nagy kávéház zugában ütötte föl sátorfáját.

Az antikvárius-polcok rejtelméi.

Hogy miket árulnak legujabban az antikváriusboltokban, azt így egy szuszra nehéz volna felsorolni. Az eladópultra kerülő könyvek évszáma visszanyúlik egészen 1848-ig. Legfőbb közöttük az akkori idők lelkét jellemző vékony füzetke, ami lehet valami politikai értékezés vagy parlamenti beszéd külön lenyomata. Aztán igen sok a régi kotta. Gyorsan elvirágzott orfeumkuplé és népdal, ismeretesebb operarészlet. Egyik Vilmos császár-uti rögtönzött antikváriusboltban értékes német és magyar nyelvű *egyházi könyvekre*, eredeti *biblia fordításokra* bukkanunk és szinte elámultunk az árak olcsóságán.

Keresik a magyar klasszikusokat, de nincsenek.

Általában véve az antikváriusi könyvek ára elég tisztességesen lépést tart — mondjuk — a zsemlye

árának olcsóbbodásával. A kevésebb keresett ócska könyveknél néhol 50 százalékos árcsökkenést is láttunk. Egyik körüti könyvkereskedő, aki egyúttal antikvárius is, érdekes megfigyeléseket jegyzett föl arról, hogy a mai átlagközönség milyen könyveket keres legjobban.

Természetesen az újabban megjelent drága könyvek itt nem is jöhetnek számításba. A mai átlagpublikum, amelyik az antikváriusbolt pultjain keresi szellemi táplálékát, *10 koronánál többet nem ad egy könyvért*. Nagyon kedveli az utóbbi esztendőök *olcsó füzetes regénytermését*, amiből válogathat kedvére, mert még van belőle jócskán. Nagyon jellemző és egyben elszomorító megfigyelés, hogy *a vékonyabb pénzü közönség szívesen venné a magyar klasszikusokat*, természetesen *10 koronán aluli kiadásban*, de *egyáltalában nem kapható*, kivéve az *olcsó Jókait*, amiből itt-ott még találhatunk régi 60 filléres füzetet 6–8 koronás antikváriusi ártért. *Mikszáth* régi diszkótéses könyveihez az olcsóbb publikum nem férhet hozzá, mert egyrészt már csak mutatóban van belőle, másrészt a mi van, azt csak uszóraáron kaphatja meg a boldog halandó. *Petőfi* is igen keveset a kevéspénzü publikum, de szintén — *hiába*, a régi olcsó kiadások mind elfogytak.

Báró a ponyván

Másik szomorú megfigyelés, ami szoros okozati összefüggésben van az előbb elmondottakkal, a következő: a szellemiekben és anyagiakban szegényebb közönség erősen kezd visszatérni a már évek óta elhagyott *ponyvairodalomhoz*. Illetve és jobban mondva: *a ponyva kezd visszatérni a nép szegényes hajlékába*, a petróleumlámpával pislákoló apró egyszoba-konyhás lakásba, a tulzsufolt hónapostájkába. Az öreg *Széky Aladár*, a husz-három év előtt dusan virágzó ponyvairodalom kiadó-mestere a háborús esztendőök hosszú hallgatása után föltámadt és ismét szárnyra eresztett egy füzetet

regényt. A címe: *Klárka, az esküvő napján elűzött menyasszony* és — talán ez sem érdektelen — a kis sárgafüvelű ponyvát *Kallay Elemér báró* írta. Lehet, hogy ez csak álnev, de reklámnak mindenestre igen ügyes.

Klárka vagy Mariska

Ezzel a ponyván árult Klárikával furesa kis kalamitás történt a minap. Mint a lapok megírták, a belügyminiszter több más hasonló sorstársával egyetemben *kitiltotta az utcai árusításból*. Elnézésből azonban a füzet című Klárka helyett *Mariskát* iktattak a rendőrségen és a rendőrök tényleg keresték is Mariskát a ponyván, de a legszorgosabb kutatással sem tudtak rábukkanni, mert ilyen című sajtótermék valóban nincsen forgalomban. Klárka, az elűzött menyasszony ezalatt vigan kiélvezte a pesti utcán a végzetes névtévedés előnyeit, sőt talán még most is élvezi, ha meg nem halt.

Van még több ilyen ponyvaregény is, melyet olcsóbb olvasmány hiányában kezd a szegényebb közönség ismét befogadni. Kár volna pedig, ha ennek idejekorán elejét nem vennék, mert az ilyen silány szellemi táplálék hatása évtizedekig rajta hagyja bélyegét a nép lelkületén.

Megint fálják a detektív-regényeket.

Megint erősen kezdik olvasni a *detektívregényeket*. A Nick Cartereket és a Buffalo Billeket. *Frölich János* régi zöldfüzetes detektívhistóriáit az Angyal föld és a Csikágó újonnan cseperedett népe megint kezdi jobban ismerni, mint Jókait és Mikszáthot. Láttunk a trafikok kirakatában egy egészen együgyű kis regényfüzetet, melynek jellegzetes rajza címlapján egy frakkos ur előtt áll egy estélyi ruhás hölgy, aki valószínűleg nagyon fölindult állapotban lehet, metr így szól:

— Pál, nem ismered? Én vagyok Lili, a feleséged.

A frakkos Pál azonban hideg flegmával felel vissza:

— Asszonyom, nincs szerencsém ismerni. Nekem nincs feleségem.

A kis együgyű jelenetben benne tükrözik a ponyvairodalom egész lelke és van benne egy kicsi az olvasmányok tekintetében teljesen magára hagyott egyszerű nép lelkéből is. (d. i.)